

UDSKRIFT
AF
ØSTRE LANDSRETS DOMBOG

D O M

Afsagt den 24. maj 2016 af Østre Landsrets 3. afdeling
(landsdommerne Kristian Korfits Nielsen, Anne Birgitte Fisker og Klaus Boye (kst.)).

3. afd. nr. B-1466-15:

[Indklagede]

(advokat [A])

mod

Advokatnævnet

(advokat Martin Simonsen)

Lyngby Rets dom af 9. juni 2015 (BS 155-2187/2013) er anket af [indklagede] med påstand om principalt, at Advokatnævnets kendelse af 31. oktober 2014 ophæves, subsidiært at den af Advokatnævnet meddelte sanktion formildes, således at der alene tildeles en irrettesættelse, subsidiært en mindre bøde.

Advokatnævnet har påstået stadfæstelse.

Supplerende sagsfremstilling

Det fremgår af den fremlagte udskrift af [X-advokaters] klientkonto hos [bank 1], at der i 2009 var 13 posteringer, hvoraf enkelte posteringer havde direkte

relation til klienter. Ved årets indgang havde klientkontoen et indestående på 290.210,77 kr., og ved årets udgang var indestændet på 211.684,67 kr.

Af det fremlagte kontoudtog vedrørende klienterne [...] og [...] fremgår, at der i perioden 1. januar til 19. juni 2009 blev foretaget 3 posteringer på henholdsvis 82.240 kr., 1.810 kr. og 50.000 kr., hvorefter kontoen pr. 19. juni 2009 udviste 0 kr.

Af afgørelse af 15. juli 2013 fra SKAT fremgår, at advokatvirksomheden i 2008, 2009 og 2010 havde underskud på henholdsvis 192.565 kr., ca. 145.000 kr. og 84.984 kr. før egen løn. Omsætningen angives til henholdsvis 40.000 kr. i 2008, 41.000 kr. i 2009 og 12.400 kr. i 2010.

Af de fremlagte lægelige oplysninger vedrørende [Y] fremgår, at han fra 2008 og indtil sin død gennemgik et længere sygeforløb, der omfattede blandt andet problemer med [...].

Der er til illustration af skriftstørrelsen på kuverter fra Advokatrådet fremlagt kopi af en kuvert, som [indklagede] efterfølgende har modtaget fra Advokatrådet.

Forklaringer

Der er i landsretten afgivet supplerende partsforklaring af [indklagede].

Der er endvidere afgivet vidneforklaring af statsautoriseret revisor [K].

[Indklagede] har forklaret blandt andet, at hun blev skilt fra [Y] i 2002.

[Y] var da allerede begyndt at blive syg, og det advokatkontor, som de drev på daværende tidspunkt, begyndte at gå dårligere og dårligere. Advokatkontoret blev derfor afviklet.

Trods skilsmissen boede de stadig sammen, og da [Y] fik sin bestalling igen, startede de i fællesskab en mindre advokatvirksomhed, som blev drevet fra bopælen. De begyndte at neddrogse virksomheden i 2007. Bogholderiet blev styret af [Y], der havde drevet advokatvirksomhed siden 1970. I 2008 og 2009 kørte de begge ned til bogholderen, når der var noget at bogføre. Hun var alene med for at køre [Y], der ikke kunne køre selv.

Det var således [Y], der havde kontakten til bogholderen, og som tog sig af alt bogholderi. Hun vidste ikke, at deres bogholderisystem ikke automatisk opgjorde det samlede klienttilsvar, og at dette derfor skulle opgøres manuelt.

Posten 50.000 kr. på den fremlagte kontoopgørelse for 2009 benævnt ”klientkonto” er et salær for arbejde med dødsboet efter [...]. Arbejdet hermed, der var udført af [Y], var afsluttet i 2008, men blev først konteret i 2009. Posten på 4.440 kr. vedrørende advokat [B] er en udbetaling til denne i forbindelse med, at advokat [B] overtog en sag fra dem. Posten vedrørende [...] på 5.000 kr. var hele indeståendet på denne klients kontokort, der blev videresendt til advokat [B] i forbindelse med dennes overtagelse af sagen.

På et møde med revisor [K] blev det aftalt, at de skulle deponere deres bestillinger henholdsvis 1. september og 1. oktober 2010, og at revisoren i den forbindelse skulle afmelde deres momsregistrering. Hun faxede brevet af 4. august 2010 om deponeringerne til Advokatrådet. Hun modtog ikke svar herpå fra Advokatrådet. I maj 2011 fik hun uanmeldt besøg af repræsentanter for Advokatrådet. Hun forklarede i den forbindelse om sin situation. Hun blev bedt om at betale Advokatrådets udlæg for forsikringsdækning, hvilket hun gjorde. Hun fik at vide, at sagen i så fald ”ville blive holdt nede”.

Advokatrådets repræsentanter kunne godt se, at der var tale om svær sygdom. Hun har ikke modtaget brevene fra Advokatrådet vedrørende ansvarsforsikring. Hun ser dårligt, og hvis afsender ikke var angivet tydeligt på kuverten, har hun ikke bemærket, at der var tale om privat post, og hun har så smidt det ud sammen med anden post uden afsender-angivelse. Den fremlagte kuvert, hvor man ser Advokatrådets afsenderadresse angivet med meget små bogstaver, stammer fra en senere henvendelse, som hun har gemt for i denne sag at kunne vise de små skrifttyper.

I den periode, som sagen vedrører, passede hun [Y]. Det var stort set alle døgnets 24 timer på grund af hans mange behandlings- og omsorgskrævende sygdomme. Det var en meget stor opgave, der ikke gav plads til andet. Hun blev først aflastet i 2012, da han kom på dagcenter.

Hun modtog udkast til revisionsrapport fra Advokatrådets revisor og har også kommenteret herpå. Hun har over for revisor oplyst, at hun har ført 1 sag, som hun ikke tog salær for, idet det var en vennetjeneste. Vennen indbetalte selv retsafgifter.

[K] har forklaret blandt andet, at hun er statsautoriseret revisor. Hun deltog i et møde hos [indklagede], hvor også [indklagedes] bogholder og revisor deltog. På mødet spurgte hun ind til bogføringen fra 1. januar 2009 til august 2010. På mødet blev det oplyst, at der ikke blev bogført hver dag, og det fremgik også af klientkontoerklæringen pr. 31. december 2008 afgivet den 12. maj 2010. Hun mener, at der nok mangler et bilag til hendes erklæring. Hun husker ikke, om hun dengang så kontoopgørelsen for 2009 benævnt ”klientkonto”. Der forelå ikke et bogholderi, der opgjorde det samlede tilsvær. I 2010 havde der kun været lidt aktivitet.

Ved den bogføring, der var foretaget, dvs. den fremlagte kontoopgørelse for 2009 benævnt ”klientkonto”, kan man ikke vide, om der har været andre bevægelser. Man skal således kunne dokumentere, at der ikke har været andre ind- og udførsler, for eksempel på andre konti. Det førte bogholderi var ikke et almindeligt advokatbogholderi, idet det samlede tilsvær skulle opgøres manuelt. Det blev oplyst på mødet, at der ikke var sket løbende bogføring. Der skal ske daglig afstemning mellem klientkonti og det samlede tilsvær, også selv om begge står i 0 kr.

Procedure

Parterne har for landsretten gentaget deres anbringender for byretten og har procederet i overensstemmelse hermed.

[Indklagede] har herudover supplerende anført, at såvel hendes sygdom som det forhold, at hun tog sig af sin afdøde ægtefælle under dennes alvorlige sygdom, skal have indflydelse både på vurderingen af, om der foreligger en overtrædelse, og på spørgsmålet om sanktionen.

Advokatnævnet har heroverfor anført, at [indklagede] ikke som følge af egen sygdom og ægtefællens sygdom har været afskåret fra at forholde sig til de advokatpligter, som hun ved Advokatnævnets kendelse har fået sanktion for tilsidesættelse af.

Landsrettens begrundelse og resultat

Efter bevisførelsen, herunder udskrift af klientkontoen i [bank 1] vedrørende perioden 1. januar 2009 til 31. december 2009 og udskrift af kontoudtog vedrørende klienterne [...] og [...], lægges det til grund, at [indklagede] ikke ved den skete bogføring til enhver tid har kunnet vise det samlede klienttilsvar af betroede penge.

Det lægges endvidere efter bevisførelsen, herunder revisorrapport af 7. oktober 2010 og den af statsautoriseret revisor [K] afgivne forklaring, til grund, at der ikke er sket bogføring hver arbejdsdag, og at der ikke er foretaget daglig regulering og afstemning, ligesom der endvidere ikke er dokumentation for, at der er sket månedlig afstemning af, om summen af de enkelte mellemværender stemte med det samlede klienttilsvar.

Det lægges efter bevisførelsen endelig til grund, at [indklagede] i strid med Advokatsamfundets vedtægt ikke har foretaget det fornødne til opretholdelse af en gyldig ansvarsforsikring og garanti i perioden 1. oktober 2010 til 1. juni 2011, og at hun – trods Advokatrådets rykkerskrivelser – ikke indsendte klientkontoerklæring pr. 31. december 2010.

Landsretten tiltræder på denne baggrund, at [indklagede] har overtrådt bestemmelserne i henholdsvis klientkontovedtægtens § 1, stk. 1 og 3, § 2, stk. 4, § 6 og § 10, og i Advokatsamfundets vedtægt §§ 61 og 62, og at hun herved har tilsidesat god advokatskik. Det forhold, at der i perioden alene har været en begrænset aktivitet i advokatvirksomheden, kan som anført af byretten ikke føre til at fritage [indklagede] for ansvar for manglende overholdelse af de nævnte forpligtelser. Det oplyste om [indklagedes] sygdom og om hendes mands sygdom kan heller ikke føre til fritagelse for ansvar.

Efter en samlet vurdering tiltræder landsretten af de grunde, der er anført af byretten, og henset til karakteren af de skete tilsidesættelser af henholdsvis klientkontovedtægten og Advokatsamfundets vedtægt, at der ikke er grundlag for at nedsætte den af Advokatnævnet fastsatte bøde på 50.000 kr.

Landsretten stadfæster herefter byrettens dom.

[Indklagede] skal betale sagsomkostninger for landsretten til Advokatnævnet med 14.000 kr. Ved fastsættelsen af beløbet, der vedrører udgifter til advokatbistand ekskl. moms, er der henset til sagens karakter, omfang, forløb og udfald. [Indklagede] skal endeligt bære udgifterne til vidnegodtgørelse til statsautoriseret revisor [K].

T h i k e n d e s f o r r e t:

Byrettens dom stadfæstes.

I sagsomkostninger for landsretten skal [indklagede] betale 14.000 kr. til Advokatnævnet.

Det idømte skal betales inden 14 dage efter denne doms afsigelse.

Sagsomkostningerne forrentes efter rentelovens § 8 a.

(Sign.)

Udskriftens rigtighed bekræftes. Østre Landsret, den 24-05-2016

**Nicolai Garde Carlsen
Kontorelev**

K E N D E L S E

Ved anklageskrift af 14. januar 2011, 27. maj 2011 samt tillægsanklageskrift af 16. december 2011 har Advokatrådet indklaget [indklagede], [bynavn], for at have tilsidesat advokatpligterne, jf. retsplejelovens § 143, stk. 2, jf. klientkontovedtægtens § 18 samt retsplejelovens § 147 b, jf. § 143, stk. 5.

Forhold 1:

ved i strid med klientkontovedtægtens § 1, stk. 1, ikke til enhver tid at kunne vise klienttilsvaret, herunder vise de enkelte mellemværender samt størrelsen af det samlede tilsvaret af betroede penge i perioden fra den 1. januar 2009 til den 5. august 2010.

Forhold 2:

ved i strid med klientkontovedtægtens § 1, stk. 3, at have undladt dagligt at føre klientbogholderiet i perioden fra den 1. januar 2009 til den 5. august 2010.

Forhold 3:

ved i strid med klientkontovedtægtens § 2, stk. 4, ikke at kunne dokumentere, at der var foretaget daglig regulering mellem klienttilsvaret og det samlede indestående på klientbankkontiene i perioden fra den 1. januar 2009 til den 5. august 2010.

Forhold 4:

ved i strid med klientkontovedtægtens § 6 ikke at kunne dokumentere, at der var foretaget månedlig afstemning af, om summen af tilsvaret på de enkelte klienters konti stemte med det samlede klienttilsvaret i perioden fra den 1. januar 2009 til den 5. august 2010.

Forhold 5:

ved i strid med §§ 61 og 62, i vedtægten for Advokatsamfundet ikke at have foretaget det fornødne til opretholdelse af en gyldig ansvarsforsikring og garanti i perioden fra den 1. oktober 2010 til den 1. juni 2011.

Forhold 6:

ved strid med klientkontovedtægtens § 10 - trods Advokatrådets rykkerskrivelser af 18. maj 2011 og 24. juni 2011 - ikke at have indsendt klientkontoerklæring pr. 31. december 2010, der skulle have været rådet i hænde inden den 31. marts 2011.

Advokatrådet har nedlagt påstand om, at [indklagede] pålægges en bøde, og at hun pålægges at sikre en genetablering af ansvarsforsikring og garanti.

Historik:

Ved Advokatnævnets kendelse af 7. november 2013 (bilag 1) blev [indklagede] pålagt en bøde på 50.000 kr. Følgende fremgår af Advokatnævnets afgørelse og begrundelse:

”Skyldspørgsmålet***Forhold 1-4:***

Efter klientkontovedtægtens § 1, stk. 1, er en advokat forpligtet til at føre fælleskonto med angivelse af størrelsen af det samlede tilsvær af betroede midler. [Indklagede] har i perioden fra den 1. januar 2009 til den 5. august 2010 undladt at føre fælleskontoen således, at størrelsen af det samlede tilsvær fremgik, ligesom hun ikke førte bogholderi med daglig regulering i overensstemmelse med klientkontovedtægtens § 1, stk. 3, og § 2, stk. 4.

En advokat skal mindst én gang om måneden foretage afstemning af, om summen af tilsværet på de enkelte klienters konti stemmer med klienttilsværskontoen ifølge bogholderiet, jf. klientkontovedtægtens § 6.

[Indklagede] har ved ikke at føre månedlige afstemninger og ved ikke at have foretaget daglige reguleringer og afstemninger handlet i strid med god advokatskik.

Forhold 5:

Alle advokater har pligt til at tegne en ansvarsforsikring og at stille garanti. Dette fremgår af §§ 61 og 62 i vedtægt for Det Danske Advokatsamfund.

Når en advokat tegner en ansvarsforsikring og garanti, underretter det pågældende forsikringsselskab Advokatsamfundet herom. Advokatsamfundet

fører tilsyn med, at alle advokater har tegnet ansvarsforsikring og stillet garanti.

Advokatsamfundet har ikke modtaget underretning fra et forsikringselskab om, at [indklagede] på ny har tegnet ansvarsforsikring og garanti. [Indklagede] har på trods af flere opfordringer hertil heller ikke fremlagt dokumentation for, at en sådan garanti og ansvarsforsikring er tegnet på ny. Advokatnævnet lægger på denne baggrund til grund, at [indklagede] i strid med Advokatsamfundets vedtægt ikke har foretaget det fornødne til opretholdelse af en gyldig ansvarsforsikring og garanti, idet hun har undladt at give forsikringselskabet de oplysninger, som var en forudsætning for at videreføre forsikringen fra 1. oktober 2010.

Advokatnævnet finder på denne baggrund, at [indklagede] har tilsidesat god advokatskik.

Forhold 6:

Advokatnævnet finder, at [indklagede] ved ikke at have indsendt klientkontoerklæring i overensstemmelse med klientkontovedtægtens bestemmelser har overtrådt klientkontovedtægtens § 18 og derved tilsidesat god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1.

Sanktionen:

Gennemførelsen af de foranstaltninger, som er fastsat i klientkontovedtægten til kontrol af, om advokater overholder klientkontoreglerne, er af afgørende betydning for, at advokater kan bevare deres særlige rettigheder med hensyn til opbevaring af klientmidler.

Advokatnævnet finder, at [indklagede] har handlet groft i strid med god advokatskik ved at have undladt at føre fælleskontoen således, at størrelsen af det samlede tilsvare fremgik, ved ikke at have ført bogholderi med daglig regulering, ved at have undladt at foretage månedlige afstemninger, og ved ikke at have indleveret klientkontoerklæring pr. 31. december 2010.

Overholdelsen af reglerne om ansvarsforsikring og garanti er en grundlæggende forudsætning for at drive advokatvirksomhed på forsvarlig vis og er af afgørende betydning for en advokats klients muligheder for at undgå økonomiske tab ved advokatens eventuelle fejl og forsømmelser.

Advokatnævnet finder, at [indklagede] ved manglende opretholdelse af ansvarsforsikring og garanti har handlet groft i strid med god advokatskik.

[Indklagede] er ved nævnets kendelser af 11. februar 2010 pålagt en bøde på 10.000 kr. for manglende indlevering af klientkontoerklæring for 2008.

Da forholdene i nærværende sag til dels er begået forud for nævnets kendelse af 11. februar 2010, og da en samtidig påkendelse skønnes at ville have medført en forhøjelse af sanktionen, gives sanktionen til dels som en tillægssanktion jf. princippet i straffelovens § 89.

Som følge af det anførte pålægger Advokatnævnet [indklagede] i medfør af retsplejelovens § 147 c, stk. 1, en bøde på 50.000 kr.

Da [indklagede] har deponeret sin beskikkelse pr. 1. juni 2011, tages Advokatrådets påstand om, at genetablere ansvarsforsikring og garanti ikke til følge.”

Advokat [A] har på vegne [indklagede] ved brev af 21. november 2013 anmodet om, at sagen blev genoptaget, og har til støtte for anmodningen anført, at sagen ikke var oplyst tilstrækkeligt.

Advokat [A] har anført, at [indklagede] på grund af sin sygdom – der i øvrigt ikke var tilstrækkeligt belyst ved nævnets behandling af sagen – reelt ikke har drevet advokatvirksomhed siden januar 2009, hvorfor der ikke er ført bogholderi i overensstemmelse med klientkontovedtægtens bestemmelser, og at advokatansvarsforsikringen har været i kraft frem til den 1. oktober 2011. I den forbindelse har advokat [A] henvist til e-mail af 20. november 2013 fra forsikringselskabet [...].

På den baggrund har Advokatnævnet besluttet at genoptage sagen.

Sagsfremstilling:

[Indklagede], født den 26. december 1950, har opnået beskikkelse den 8. august 2002 og deponerede beskikkelsen den 1. juni 2011.

Vedrørende forhold 1-4

Advokatrådet anmodede den 21. maj 2010 [X], Statsautoriseret Revisionsaktieselskab, om at foretage en undersøgelse i medfør af klientkontovedtægtens §§ 14-16 vedrørende overholdelse af reglerne om betroede midler. Undersøgelsen resulterede i, at [X] i rapport af 7. oktober 2010 konkluderede, at [indklagede] havde overtrådt klientkontovedtægtens §§ 1, 2 og 6.

Det fremgår således af rapporten:

”1. Indledning

På foranledning af Advokatrådet, jf. skrivelse af 21. maj 2010, har vi afholdt møde med [indklagede], hendes bogholder og hendes revisor den 5. august

2010 og foretaget undersøgelse i medfør af klientkontovedtægtens §§ 14-16 vedrørende advokatens overholdelse af regler om betroede midler.

Indledningsvist på mødet modtog vi kopi af [indklagedes] og [Y's] skrivelse af den 4. august 2010 til Advokatrådet indeholdende meddelelse om deponering af deres advokatbestalling.

[...]

Undersøgelsen af advokatvirksomheden har omfattet perioden fra 1. januar 2009 og frem til undersøgelsesdagen. Undersøgelsen er begrænset ved, at der ikke foreligger et bogholderi for hele perioden, jf. afsnit 2.

I forbindelse med undersøgelsen har advokaten besvaret de stillede spørgsmål og udleveret og eftersendt efterspurgt materiale.

Udkast til nærværende rapport blev den 21. september 2010 fremsendt til [indklagede] til udtalelse med anmodning om fremsendelse af kommentarer senest den 27. september 2010. Vi har den 26. september 2010 modtaget kommentarer fra [indklagede] (jf. bilag 3), der ikke har givet anledning til ændringer i rapportudkastets konklusion.

[...]

Advokatvirksomheden:

Virksomheden er drevet i personligt regi. Advokatvirksomheden har som følge af [indklagedes] og [Y's] sygdom haft et begrænset omfang i 2009 og 2010. Efter det oplyste har der slet ikke været nogen sagsekspedition i 2010 bortset fra en vundet retssag, der af modparten er anket. Sagen er overdraget til en advokatkollega.

[...]

Bogholderiet er siden 2006/07 ført af en ekstern freelancebogholder. Bogholderiet føres i "Concorde C5", der imidlertid ikke indeholder de nødvendige faciliteter til opgørelse af tilsvaret og daglig regulering. Det er oplyst, at der sideløbende er opgjort manuelt tilsvaret og reguleringsbeløb.

Det er endvidere oplyst, at der for 2010 ikke er bogført, samt at der i 2010 ikke har været bevægelser på klientbankkontoen og tilsvarkontoen.

Endelig er det oplyst, at der i 2008 og 2009 ikke er bogført dagligt og ikke foretaget daglig regulering.

Det må således konkluderes, at klientkontovedtægten ikke er overholdt, idet der ikke tidstro, jf. § 1, stk. 1, føres et samlet tilsvaret af betroede penge i finansbogholderiet, herunder føres klientbogholderiet i strid med klientkontovedtægtens § 1, stk. 3 ikke hver arbejdsdag, og det kan, jf. § 2, stk. 4,

ikke dokumenteres, at der foretages daglig regulering, ligesom månedlig afstemning af, om summen af tilsvaret på de enkelte klienters konti stemmer med det samlede klienttilsvar i strid med § 6 ikke kan foretages.

Det er oplyst, at der er meget få daglige transaktioner. I 2009 var der 13 posteringer på klientbankkontoen, jf. kontoudskrift fra banken.

Indestående på klientbankkonto pr. 5. august 2010 udgjorde kr. 211.707,17, og ifølge det oplyste udgør tilsvaret på denne dato kr. 0.

3. Undersøgelsen

3.1. Afstemninger

[...]

Eftersom der ikke foreligger et bogholderi for 2010, kan der ikke foretages afstemninger pr. undersøgelsesdagen.

[...]

4. Konklusion

På basis af den foretagne undersøgelse kan det konstateres, at [indklagede] har overtrådt følgende regler vedrørende advokaters behandling af betroede midler:

*§ 1, stk. 1
§ 1, stk. 3,
§ 2, stk. 4,
og § 6*

ved ikke dagligt at føre finansbogholderi samt tilsvaret og klienter konti i perioden 1. januar 2009 – 5. august 2010.

§ 10 ved ikke inden for den fastsatte tidsfrist at indsende klientkontoerklæring for 2008 og 2009.

[...]”.

Vedrørende forhold 5

[Indklagede] var forud for den 1. oktober 2010 forsikret i forsikrings-selskabet [Z], hvor hun også havde tegnet garanti.

Ved telefax af 4. august 2010 skrev [indklagede] bl.a. følgende til Advokatrådet:

”Jeg skal hermed meddele følgende :

[...]

2. [Indklagede] deponerer sin advokatbestilling pr. 1. oktober, 2010.

Deponeringen sker på baggrund af alvorlig og langvarig sygdom hos begge parter:

[...]"

Den 6. august 2010 fremsendte forsikringsselskabet en anmodning til [indklagede] om at udfylde et spørgeskema, som var vedlagt henvendelsen, med bemærkninger om, at forsikringen skulle fornys pr. 1. oktober 2010. Fristen for fremsendelse af spørgeskemaet var fastsat til 1. september 2010. Trods flere rykkere fra forsikringsselskabet reagerede [indklagede] ikke, og forsikringen blev derfor opsagt pr. 1. oktober 2010.

Advokatrådet har oplyst, at rådet ved brev af 21. januar 2011 rettede henvendelse til [indklagede] og anmodede om dokumentation for, at hun var i besiddelse af fornøden advokatansvarsforsikring og garanti. Det blev i brevet anført, at [indklagede] måtte forvente at blive indbragt for Advokatnævnet, hvis hun ikke fremsendte den pågældende dokumentation.

[Indklagede] besvarede ikke Advokatrådets henvendelse.

I slutningen af maj 2011 gennemførte Advokatrådet en kollegial samtale med [indklagede].

Advokatrådet har oplyst, at rådet efter aftale med forsikringsselskabet holdt forsikringen i kraft på [indklagedes] vegne og således betalte præmien frem til [indklagedes] deponering af sin advokatbeskikkelse. Ved brev af 23. maj 2011 anmodede Advokatsamfundet om, at beløbet blev refunderet. Da dette ikke skete, blev kravet sendt til ekstern inkasso, hvorefter [indklagede] betalte Advokatsamfundets tilgodehavende.

Vedrørende forhold 6

Advokatrådet meddelte ved brev i februar 2011 [indklagede], at fristen for indlevering af klientkontoerklæring pr. 31. december 2010 var senest den 31. marts 2011. Da klientkontoerklæringen ikke blev modtaget, sendte Advokatrådet breve af 18. maj 2011 og 24. juni 2011.

Advokatrådet har fortsat ikke modtaget klientkontoerklæringen pr. 31. december 2010.

Parternes påstande og anbringender:

[Indklagede] har ikke besvaret Advokatnævnets henvendelser i sagen.

Advokat [A] har i forbindelse med sagens genoptagelse på vegne [indklagede] gjort gældende, at det er vanskeligt at foretage daglige reguleringer og månedlig afstemning, når der intet er at regulere og intet at afstemme. Advokat [A] har til støtte herfor anført, at der alene har været meget begrænset aktivitet i advokatfirmaet i 2009 og 2010. Det fremgår således af rapporten fra revisor, at der i 2009 alene var 13 posteringer på klientkontoen, hvoraf kun den ene postering vedrørte salær. De resterende posteringer var fejlposter, rentetilskrivninger samt primo og ultimo saldi.

Endvidere har advokat [A] gjort gældende, at [indklagedes] undladelse af at besvare spørgeskemaet fra forsikringsselskabet skyldtes, at hun var af den opfattelse, at hun ved telefax af 4. august 2010 til Advokatrådet havde deponeret sin beskikkelse. En vildfarelse som Advokatrådet ikke havde fundet anledning til at bringe [indklagede] ud af. Hertil kommer, at forsikringen reelt blev holdt i kraft af Advokatrådet, således at [indklagede] var forsikret i pågældende periode.

Endelig har advokat [A] gjort gældende, at der på grund af [indklagedes] sygdom ikke er udvist en sådan uagtsomhed eller forsæt, at der er sket en overtrædelse af de regler, der medfører, at der er sket en tilsidesættelse af advokatpligterne i henhold til retsplejelovens § 143, stk. 2.

Advokatrådet har i forbindelse med sagens genoptagelse fastholdt de oprindelige anklageskrifter og har således nedlagt påstand om, at [indklagede] pålægges en bøde, og at hun pålægges at sikre en genetablering af ansvarsforsikring og garanti.

Advokatrådet har gjort gældende, at midler, der henstår på en klientkonto, skal behandles i overensstemmelse med klientkontovedtægtens regler, uanset om advokaten har salærtilgodehavender hos klienten, som overstiger indeståendet. Dette gælder i hvert fald,

når salæret ikke er faktureret, og beløbet dermed kan sidestilles med et depositum, der ikke kan hæves på klientkontoen.

Endvidere har Advokatrådet gjort gældende, at [indklagede] ikke havde sikret sig ansvarsforsikring og garanti, der dækkede perioden fra den 1. oktober 2010 og til deponering den 1. juni 2011, idet det var Advokatrådet, der i denne periode havde holdt forsikringen i kraft.

Manglende opretholdelse af ansvarsforsikring og garanti er en meget alvorlig overtrædelse af advokatreglerne, og en advokat uden ansvarsforsikring og garanti bør ikke have mulighed for at drive advokatvirksomhed, hvorfor en sådan overtrædelse som udgangspunkt bør medføre frakendelse af retten til at udøve advokatvirksomhed.

Henset til omstændighederne i nærværende sag har Advokatrådet imidlertid gennemført en kollegial samtale med [indklagede], hvorfor der kun er nedlagt påstand om en betragtelig bøde.

Advokatnævnets behandling:

Sagen har været behandlet på et møde i Advokatnævnet med deltagelse af 5 medlemmer.

Nævnets afgørelse og begrundelse:

Det følger af retsplejelovens § 126, stk. 1, at en advokat skal udvise en adfærd, der stemmer med god advokatskik.

Skyldspørgsmålet

Forhold 1-4:

Efter klientkontovedtægtens § 1, stk. 1, er en advokat forpligtet til at føre fælleskonto med angivelse af størrelsen af det samlede tilsvar af betroede midler. [Indklagede] har i perioden fra den 1. januar 2009 til den 5. august 2010 undladt at føre fælleskontoen således, at størrelsen af det samlede tilsvar fremgik, ligesom hun ikke førte bogholderi med daglig regulering i overensstemmelse med klientkontovedtægtens § 1, stk. 3, og § 2, stk. 4.

En advokat skal mindst én gang om måneden foretage afstemning af, om summen af tilsvaret på de enkelte klienters konti stemmer med klienttilsvarkontoen ifølge bogholderiet, jf. klientkontovedtægtens § 6.

[indklagede] har ved ikke at føre månedlige afstemninger og ved ikke at have foretaget daglige reguleringer og afstemninger handlet i strid med god advokatskik.

Forhold 5:

Alle advokater har pligt til at tegne en ansvarsforsikring og at stille garanti. Dette fremgår af §§ 61 og 62 i vedtægt for Det Danske Advokatsamfund.

Når en advokat tegner en ansvarsforsikring og garanti, underretter det pågældende forsikringsselskab Advokatsamfundet herom. Advokatsamfundet fører tilsyn med, at alle advokater har tegnet ansvarsforsikring og stillet garanti.

[Indklagede] besvarede ikke forsikringsselskabets henvendelse af 6. august 2010 om, at forsikringen skulle fornys pr. 1. oktober 2010. Trods flere rykkere fra forsikringsselskabet reagerede [indklagede] ikke, og forsikringen blev derfor opsagt pr. 1. oktober 2010.

Ved brev af 21. januar 2011 rettede Advokatrådet henvendelse til [indklagede] og anmodede om dokumentation for, at hun var i besiddelse af fornøden advokatansvarsforsikring og garanti. Det blev i brevet anført, at [indklagede] måtte forvente at blive indklaget for Advokatnævnet, hvis hun ikke fremsendte den pågældende dokumentation. [Indklagede] besvarede ikke Advokatrådets henvendelse – hun gjorde således heller ikke Advokatrådet opmærksom på, at hun var af den opfattelse, at hun ved telefax af 4. august 2010 til Advokatrådet havde deponeret sin advokatbeskikkelse.

Advokatrådet holdt herefter efter aftale med forsikringsselskabet ansvarsforsikringen i kraft på [indklagedes] vegne og betalte således præmien frem til [indklagedes] deponering hos Justitsministeriet.

Advokatnævnet lægger på denne baggrund til grund, at [indklagede] i strid med Advokatsamfundets vedtægt ikke har foretaget det fornødne til opretholdelse af en gyldig ansvarsforsikring og garanti.

Advokatnævnet finder på denne baggrund, at [indklagede] groft har tilsidesat god advokatskik.

Forhold 6:

Advokatnævnet finder, at [indklagede] ved ikke at have indsendt klientkontoerklæring i overensstemmelse med klientkontovedtægtens bestemmelser har overtrådt klientkontovedtægtens § 18 og derved tilsidesat god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1.

Sanktionen:

Gennemførelsen af de foranstaltninger, som er fastsat i klientkontovedtægten til kontrol af, om advokater overholder klientkontoreglerne, er af afgørende betydning for, at advokater kan bevare deres særlige rettigheder med hensyn til opbevaring af klientmidler.

Advokatnævnet finder, at [indklagede] har handlet groft i strid med god advokatskik ved at have undladt at føre fælleskontoen således, at størrelsen af det samlede tilsvær fremgik, ved ikke at have ført bogholderi med daglig regulering, ved at have undladt at foretage månedlige afstemninger, og ved ikke at have indleveret klientkontoerklæring pr. 31. december 2010.

Overholdelsen af reglerne om ansvarsforsikring og garanti er en grundlæggende forudsætning for at drive advokatvirksomhed på forsvarlig vis og er af afgørende betydning for en advokats klients muligheder for at undgå økonomiske tab ved advokatens eventuelle fejl og forsømmelser.

Advokatnævnet finder, at [indklagede] ved manglende opretholdelse af ansvarsforsikring og garanti har handlet groft i strid med god advokatskik.

[Indklagede] er ved nævnets kendelser af 11. februar 2010 pålagt en bøde på 10.000 kr. for manglende indlevering af klientkontoerklæring for 2008.

Da forholdene i nærværende sag til dels er begået forud for nævnets kendelse af 11. februar 2010, og da en samtidig påkendelse skønnes at ville have medført en forhøjelse af sanktionen, gives sanktionen til dels som en tillægssanktion jf. princippet i straffelovens § 89.

Som følge af det anførte pålægger Advokatnævnet [indklagede] i medfør af retsplejelovens § 147 c, stk. 1, en bøde på 50.000 kr.

Da [indklagede] har deponeret sin beskikkelse pr. 1. juni 2011, tages Advokatrådets påstand om, at genetablere ansvarsforsikring og garanti ikke til følge.

[Indklagede] kan indbringe nævnets afgørelse af adfærdsklagen for retten inden 4 uger efter modtagelsen af kendelsen, jf. retsplejelovens § 147 d.

Herefter bestemmes:

Kendelsen af 7. november 2013 ophæves.

[Indklagede] pålægges en bøde på 50.000 kr.

På nævnets vegne

Jon Stokholm